

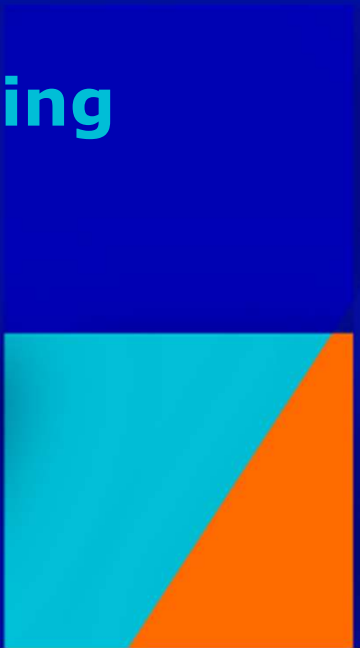

 een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

Masterclass

Executieve vaardigheden – Hanna Beuling

1 juni 2022

Decorative geometric shapes in the bottom right corner, including a cyan square and an orange triangle.

Doelen

- Je kent de voorbeeldmaterialen gericht op verdere ontwikkeling van executieve vaardigheden en kan deze inzetten in je praktijk.
- Je hebt van anderen gehoord hoe zij werken aan executieve vaardigheden met hun leerlingen.
- Je hebt iets nieuws geleerd 😊.
- Je weet de eerste praktische stap die je kunt zetten voor het versterken van de executieve vaardigheden bij de leerlingen waar jij mee werkt.

Klopt dit met de verwachtingen?

slo

Inleiding

Bewegen – pauze

Materialen leren kennen

Pauze

Materialen in de praktijk

Bewegen – pauze

Afsluiten

“Leren we onze leerlingen te denken of wat te denken?”

Voorstellen

- Wie ben je?
- Waar werk je?
- Wat doe je?
- Wat doe je nu aan executieve vaardigheden?
- Wat zoek je hier?

slo

Wat theorie...

- Executieve functies zijn mentale processen die je nodig hebt als je je moet concentreren en op moet letten, als je iets niet automatisch, op instinct of met intuïtie kan doen.
- Executieve vaardigheden zijn noodzakelijk voor psychische en fysieke gezondheid, voor succes in school en in het leven, voor cognitieve, sociale en psychologische ontwikkeling.
- De hersenen rijpen tot ver na het twintigste jaar, gestimuleerd door zintuigelijke prikkels en cognitieve, sociale en emotionele ervaringen.
- Door ervaring en de feedback hierop van de mensen om hem heen, ontwikkelt een leerling zijn executieve vaardigheden.

Leerlijnen

- Ontwikkeling tot 7 jaar
- Complexiteit neemt toe
- Grote verschillen, vooral tussen 9 en 14 jaar oud

Executieve functie	ontwikkeling				nodig
	basis EF	6- 12 maanden	na 12 maanden	2 tot 7 jaar	na 7 jaar
Respons-Inhibitie	✓	✓			✓
Werkgeheugen	✓	✓			✓
Emotieregulatie		✓			✓
Volgehouden aandacht		✓			
Taakinitiatie		✓		✓	✓
Planning/prioritering			✓		✓
Organisatie				✓	✓
Timemanagement				✓	
Doelgericht gedrag				✓	
Flexibiliteit			✓		
Metacognitie				✓	

Stellingen: waar of niet waar

- Stress, gebrek aan slaap, eenzaamheid, gebrek aan beweging hebben allemaal negatieve invloed op de executieve vaardigheden.
- Jongeren zijn gericht op nieuwe ervaringen, op risico's nemen om zich voor te bereiden op het zelfstandig leven.
- We kunnen geen zelfinzicht en zelfregulatie vragen van leerlingen op de middelbare school, want de hersenen zijn nog niet uitontwikkeld.
- Door je heel hard te concentreren op informatie in je hoofd, vergroot je de kans dat die informatie je gedrag beïnvloed.
- Elke leerling vraagt in zijn ontwikkeling van executieve vaardigheden om een eigen aanpak.
- Een leerling die op de basisschool 1 of 2 jaar achterloopt in de ontwikkeling van zijn executieve functies in vergelijking met leeftijdsgenoten haalt dat niet meer in.

Bewegen

- Door te bewegen worden verschillende delen van de hersenen geactiveerd, wat belangrijk is voor de ontwikkeling van de executieve vaardigheden.

Executieve functies

SLO werkt met indeling van Dawson en Guare:

- Metacognitie
- (Werk)geheugen
- Timemanagement
- Organisatie
- Planning/prioritering
- Flexibiliteit
- Taakinitiatie
- Doelgericht gedrag
- Volgehouden aandacht
- Emotieregulatie
- Reactie-inhibitie

Themapagina

17 oktober 2019

> aan de slag

> meer lezen

Wist je dat executieve vaardigheden belangrijker zijn dan intelligentie als het gaat om succes op school?

„ Als je weet hoe je het beste leert, hoe is ie kunt motiveren ie werk

slo

1. Begrippen leren kennen: leerlingen ontdekken samen de betekenis en samenhang van de executieve functies.
2. In kaart brengen: leerlingen geven aan waar ze goed in zijn en welke vaardigheid ze willen ontwikkelen.
3. De analyse: leerlingen ontdekken hoe het bij hen werkt.
4. Ontdekken hoe het beter kan: leerlingen ontdekken strategieën om uit te proberen.

Begrippen leren kennen

Leg in tweetallen/drietallen de kaartjes op de juiste plek!

Evaluëren:

- Ervaring
- Kaartjes
- Kleedjes

slo

In kaart brengen

Bepaal jouw twee best ontwikkelde executieve vaardigheden en bepaal aan welke vaardigheid je nog wilt werken.

Context afhankelijk...

slo

De analyse

Hoe werkt het bij jou?

Heb jij weleens een feestje georganiseerd? Of heb je een keer een groot werkstuk gemaakt voor school? In deze situaties gebruik je je executieve functies: de uitvoerende functies van je hersenen. Dat doe je op school, maar ook daarbuiten. Je gebruikt ze elke dag, vaak zonder dat je je er bewust van bent.

Dit boekje helpt je bij het nadenken hierover. Wat maakt dat je de dingen doet zoals je ze doet en wat wil je anders doen in de toekomst. Dat is bij iedereen anders. Weet wel dat jij jezelf het beste kent.

Ontdek hoe het bij jou werkt via deze stappen:

1. Selecteer de vaardigheid waar je aan wilt werken.
2. Selecteer het antwoord dat je graag wilt ontwikkelen.
3. Ontdek met de checkvragen waar het bij jou precies om gaat. Dit kan per situatie verschillen.
4. Deel je verhaal met je groepje. Je zult merken dat anderen soms andere keuzes maken.
5. Ontdek welke strategieën die anderen inzetten jou verder kunnen brengen. Je bepaalt natuurlijk zelf wat ook voor jou zou kunnen werken en wat niet.

Plan van aanpak

slo

Oefenen van executieve vaardigheden

- Laat leerlingen het gesprek aangaan met elkaar!
- Laat leerlingen elkaar helpen!
- Laat leerlingen zelf bedenken waar ze de vaardigheden kunnen oefenen!
- Zet spelletjes in als ze iets toevoegen voor het oefenen.

Spelletje 😊

Voor transfer is altijd het gesprek nodig!

slo

Bewegen

Even rekken en strekken....

Casus 1

Roos

“Ik vind het moeilijk om aan mijn sommen te beginnen. Als ik eenmaal aan het werk ben en ik kijk vervolgens eventjes de klas rond, dan vergeet ik waar ik mee bezig was. Mijn kamer is een rommel. Mijn bureau ligt vol spullen en ik ben vaak dingen kwijt. Het lukt me niet om mijn kamer netjes te houden. Mijn moeder blijft maar zeggen dat ik mijn spullen niet zo moet laten slingeren.”

Tips

- Geef complimentjes als het de leerling lukt om de aandacht erbij te houden.
- Deel grotere taken op in kleinere (overzichtelijke) stukken/deeltaken.
- Maak duidelijk aan de leerling wat het moet doen, bijvoorbeeld door het ophangen van briefjes, of door een dag/weektaakplanning.
- Gebruik een klok, zandloper, timetimer waarmee je het tijdsverloop zichtbaar kunt maken.
- Als leraar ben je een rolmodel voor de leerling. Het is dan ook van belang om sterke executieve functies te laten zien, bijvoorbeeld een gestructureerd en opgeruimd lokaal.

Vragen?

slo • Ervoor zorgen dat je aan het werk blijft • Een resultaat willen halen waar je tevreden over bent • Je eigen doel en aanpak bepalen als de opdracht open is	slo • Je aanpassen als er iets verandert • Jezelf aanpassen zonder jezelf tekort te doen • Makkelijk schakelen tussen verschillende activiteiten	slo • Voorkomen dat je (school)werk zich opstapelt • Andere (ook leuke) dingen bewaren voor later • Jezelf ertoe zetten om aan het werk te gaan
slo • Je aandacht bij je werk houden • Je werk afmaken	slo • Rustig blijven in gespannen situaties, zoals ruzies of een belangrijke toets • Rustig blijven als iets anders gaat dan verwacht • Gevoelens uitspreken als het nodig is	slo • Nadenken voor je iets zegt of doet • Nadenken over de gevolgen van wat je zegt of doet • Rustig wachten tot iets kan of mag
slo • Weten hoe je het beste leert • Bronnen of hulp zoeken als je ergens niet uitkomt • Je werk en aanpak bekijken om van te leren	slo • Voor overzicht zorgen als er veel te doen is • Weten wat je als eerste gaat doen als je druk bent • Zorgen voor structuur bij een grote opdracht die lang duurt	slo • Onthouden wat je hebt afgesproken • Onthouden wat je nog moet doen • Bij een grote opdracht de informatie die je nodig hebt onthouden

slo

Doelen

- Je kent de voorbeeldmaterialen gericht op verdere ontwikkeling van executieve vaardigheden en kan deze inzetten in je praktijk.
- Je hebt van anderen gehoord hoe zij werken aan executieve vaardigheden met hun leerlingen.
- Je hebt iets nieuws geleerd 😊.
- Je weet de eerste praktische stap die je kunt zetten voor het versterken van de executieve vaardigheden bij de leerlingen waar jij mee werkt.

Hebben we deze doelen behaald?

slo

Bedankt voor jullie aandacht!

slo